

Raision kaupungin lausunto luonnoksesta Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategiaksi

Kaupunginhallitus 25.09.2023 § 327
1275/00.04.00/2023

Valmistelija: hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen ja hallintojohtaja Suvi Posio, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Varsinais-Suomen hyvinvointialue pyytää Varsinais-Suomen kunnilta lausuntoja luonnoksesta Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (jäljempänä Varha) palvelustrategiaksi. Lausunto on annettava 5.10.2023 mennessä ja lausunto on pyydetty antamaan lausuntopyynnön mukaisen rakenteen mukaisesti. Aluevaltuuston on tarkoitus päättää palvelustrategiasta 15.11.2023.

Kaupunginhallitukselle esitetään, että Raision kaupunki antaa seuraavanlaisen lausunnon Varhan palvelustrategian luonnoksesta kyselyrakenteen mukaisesti:

1. Yleiset palvelulupaukset sivu 1

Yleiset palvelulupaukset kohdassa tulee ottaa huomioon saavutettavat ja oikea-aikaiset lähipalvelut, sekä myös Varhan ja kuntien välinen saumaton yhteistyö yhdyspintatyössä.

2. Palvelujen yhteensovittaminen ja palvelurakenteen periaatteet sivu 2

Pidämme tärkeänä saavutettavia ja monipuolisia lähipalveluita sekä Varhan ja kuntien välisen yhdyspintatyön näkyvyyttä palvelustrategissa. Ennaltaehkäisevät palvelut tässä rajapinnalla ovat merkittävä panostus kuntalaisten hyvinvointiin.

Palvelurakenteen keventäminen on erittäin kannattavaa, josta tulee mahdollinen kustannussäästö.

Viestinnän asiantuntijaorganisaatioiden välillä tulee olla välitöntä ja oikea-aikaista, ja asiantuntijoiden tulee voida välittää ja vaihtaa tietoja saumattomasti.

3. Palveluverkon periaatteet sivu 3

Korostamme myös Raisiossa sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluiden tuottamista perustasolla ja lähellä asukkaita. Toivomme, että palveluverkkoa voidaan suunnitella niin, että esimerkiksi Raision keskeinen sijainti niin sanottuna monien kuntien risteyksenä huomioidaan siten, että tässä keskuksessa voi olla hyvin saavutettava, palveleva ja monipuolinen sosiaali- ja terveyskeskus.

Perhekeskukset lähipalveluna ovat myös kohtaamispaikkoja koko elinkaaren saralla, jonka vuoksi niiden toiminnan edellytykset tulee voida taata lähipalveluna ja kehittää rinnalla sähköistä perhekeskusta. Tämä takaa tärkeät mm. vertaiskohtaamiset ja yhteisöllisyyden rakentumisen.

Toiminnalle tulee osoittaa toiminnan kannalta järkevät ja riittävät tilaresurssit, josta tulee mahdollista kustannussäästöä.

Digitaaliset ja liikkuvat palvelut ovat kehittyvä mahdollisuus, mutta tämän lisäksi tulee huomioida, että palveluita tarjotaan yhdenvertaisesti asukkaiden lähellä, joka takaa myös kohtaamisten positiiviset ja kauaskantoiset vaikutukset.

Digi- ja etäpalveluja tulee kehittää asukaslähtöisesti, ja tulee tuottaa riittävän kattavasti ja matalan kynnyksen palveluina, jos supistavia päätöksiä palveluverkossa tullaan tekemään.

4. Palvelujen tuottajan valinnan periaatteet sivu 4

Pidämme Raisiossa erittäin tärkeänä eri toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja punnintaa mahdollisuus tuottaa ja toteuttaa palveluita, joka luo myös paikallista elinvoimaa. Asukkaiden eli Varhan asiakkaiden tarpeet tulee olla tässä yhteiskehittämisessä keskiössä.

5. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut sivu 5

Korostamme myös Raisiossa sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluiden tuottamista perustasolla ja lähellä asukkaita. Toivomme, että palveluverkkoa voidaan suunnitella niin, että esimerkiksi Raision keskeinen sijainti niin sanottuna monien kuntien risteystenä huomioidaan siten, että tässä keskuksessa voi olla hyvin saavutettava, palveleva ja monipuolinen sosiaali- ja terveyskeskus.

Sosiaali- ja terveyskeskuspalveluissa tulee panostaa varsinkin heikoimmassa asemassa olevien asukkaiden/asiakkaiden lähipalveluihin sekä kotiin annettaviin palveluihin muun muassa ikääntyvät, toimintakyvyltään heikommat tai vammaiset kuntalaiset.

6. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut sivu 6

Myös lapsiperheiden palvelut tulee olla resursoitu lähipalveluina riittävällä resursoinnilla, jotta lapsia ja perheitä voidaan tukea yhdenvertaisesti ja vahvalla yhteistyöverkostolla varhaisessa vaiheessa. Palveluiden tulee olla ja tulla matalalla kynnyksellä lähelle perheitä, Tämän vuoksi ehdotamme palveluvalikoimaan lisäyksenä yhteistyötahoksi myös kotouttamis-, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluita ennaltaehkäisevien palveluiden näkökulmasta.

Perhekeskukset lähipalveluna ovat myös kohtaamispaikkoja koko elinkaaren saralla, jonka vuoksi niiden toiminnan edellytykset tulee voida taata lähipalveluna ja kehittää rinnalla sähköistä perhekeskusta. Tämä takaa tärkeät mm. vertaiskohtaamiset ja yhteisöllisyyden rakentumisen.

7. Mielenterveys- ja päihdepalvelut (perustaso) sivu 7

Eri-ikäisten kuntalaisten tulee saada mielenterveys- ja päihdepalveluita lähipalveluna omassa kunnassa, ja tähän panostaminen eri-ikäisten osalta nähdään todella tärkeäksi.

Myös lasten ja nuorten palveluiden tulee olla saavutettavissa lähellä lasten ja nuorten arjen ympäristössä oikea-aikaisesti ja riittävällä resursoinnilla (esimerkiksi koulujen riittävä psykologien palvelut). Päivätoiminnan jatkuvuus tulee turvata lähipalveluna.

8. Ikääntyneiden palvelut sivu 8

Raisiossa pidämme tärkeänä, että sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut tuotetaan ikääntyneille jatkossakin saavutettavasti lähipalveluna, ja panostetaan inhimillisten odotusaikojen toteutumiseen.

Viestintä ja tiedottaminen ovat ydin asioita, joihin tulee yhdessä tämän osalta panostaa ja huomioida ikääntyneiden yksilölliset tarpeet. Viestinnän tulee olla saavutettavaa ja myös kohtaamisten kautta tapahtuvaa, eikä pelkästään digiviestintään, joka on suurelle osalle haaste.

Monipuolisiin vaihtoehtoihin asumisvaihtoehtoista tulee panostaa ja kehittää yhteistyössä niin kunnan kuin eri toimijoiden kanssa. Toimivaan ja riittävästi resursoituun koti- ja kotisairaanhoidon sekä kohtaamisten mahdollisuuksiin tulee panostaa yksilöiden tarpeiden mukaisesti ja mielekkään kotona asumisen tukemiseksi. Miettien myös uusia yhteistyön mahdollisuuksia kohtaamisten lisäämiseksi ja yksinäisyyden vähentämiseksi.

9. Perustason sairaalapalvelut sivu 9

Raision kaupungille on tärkeää, että perustason sairaalapalvelut pysyvät saavutettavina ja lähipalveluna. Laadukkaat, oikean resursoidut ja yksilön tarpeisiin vastaavat kotipalvelut on turvattava. Laadukkailla palveluilla vahvistamme inhimillisiä kohtaamisia, joiden kautta voimme vähentää muun muassa yksinäisyyttä ja tätä kautta vahvistaa esimerkiksi mielenterveyttä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen lausunnon Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksesta.
Päätös	<p>Jonna Mero esitti, että kohtaan 5 lisätään seuraava virke: Huono-osaisuusindeksi ja sairastavuusindeksi ovat Raisiossa suuremmat kuin muualla Varsinais-Suomessa, mikä myös puoltaa lähipalveluiden sijoittamista Raisioon.</p> <p>Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti Jonna Meron esittämällä lisäyksellä.</p>